ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/207/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Хөвсгөл аймаг
2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ
Утас: 261628 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Г.Эрдэнэчимэг
Утас: 99016320 Цахим хаяг: erdenechimegg@audit.gov.mn
Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-ийн
Захирал, ахлах аудитор: Б.Мядагмаа
Утас: 99389208 Цахим хаяг: ikhermurun.audit@gmail.com
Чанарын хяналтын менежер: Ц.Мөнхтуяа
Утас: 9938220 Цахим хаяг: munkhtuya2220@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт 3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4-10
3. Аудитын тайлан 11
3.1 Ерөнхий зүйл 11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 12
3.4 Материаллаг байдал 12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 14
3.8 Аудитын гол асуудал 14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 15
4. Аудитын илрүүлэлт 15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг Даргын Тамгын Газар

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

67120. Хөвсгөл аймаг. Мөрөн сум
ЗДТГ-ын А корпус 3 давхар, Утас,факс: 70-38 37-93
Э-майл: khuvsgul@audit.gov.mn
Вэбсайт: www.audit.mn

2022.02.24 № 01/135
танай ____________ -ны № ____________ -т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН МӨРӨН
СУМЫН НАЙМДУГААР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Б.ЭРДЭНЭЦЭЦЭГ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын Наймдугаар цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын Наймдугаар цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**80,732,655.06**	**85,089,182.50**
33	**АВЛАГА**	4,251,521.00	00.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	2,000,000.00	00.00
335	**Бусад авлага**	2,251,521.00	00.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	2,251,521.00	00.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	76,481,134.06	85,089,182.50
351	**Түүхий эд материал**	90,000.00	00.00
35130	Эм боох материал	90,000.00	00.00
354	**Хангамжийн материал**	76,391,134.06	85,089,182.50
35410	Бичиг хэргийн материал	00.00	147,500.00
35420	Аж ахуйн материал	207,650.00	124,150.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	4,495,949.00	1,000,000.00
35450	Барилгын засварын материал	00.00	96,800.00
35460	Хүнсний материал	2,885,166.76	5,200,014.20
35470	Бусад хангамжийн материал	68,802,368.30	78,520,718.30
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**454,448,653.34**	**472,664,333.37**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	454,448,653.34	472,664,333.37
392	**Биет хөрөнгө**	314,946,653.34	333,162,333.37
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	304,193,710.00	287,912,224.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-42,956,192.36	-21,675,709.04
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	69,867,242.21	89,643,242.21
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-28,430,447.38	-36,546,583.04
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	41,953,004.11	50,767,842.99
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-35,844,349.73	-41,952,370.28
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	11,500,000.00	11,500,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-7,808,333.51	-8,958,333.47
39217	Ном	2,472,020.00	2,472,020.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	139,502,000.00	139,502,000.00
39301	Програм хангамж	992,000.00	992,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-992,000.00	-992,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	139,502,000.00	139,502,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**535,181,308.40**	**557,753,515.87**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**6,000,000.00**	**00.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	6,000,000.00	00.00
413	**Өглөг**	6,000,000.00	00.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	6,000,000.00	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**529,181,308.40**	**557,753,515.87**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	529,181,308.40	557,753,515.87
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	218,268,022.00	218,268,022.00
51101	Өмч: - төрийн	218,268,022.00	218,268,022.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	695,926.97	29,268,134.44
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	695,926.97	695,926.97
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	28,572,207.47
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	310,217,359.43	310,217,359.43
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**535,181,308.40**	**557,753,515.87**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**542,853,100.00**	**529,954,836.99**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**20,763,900.00**	**24,021,436.99**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**20,763,900.00**	**22,138,936.99**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	20,763,900.00	**22,138,936.99**
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	00.00	3,500,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	20,763,900.00	18,638,936.99
122	**Тусламжийн орлого**	00.00	**1,882,500.00**
122001	Хандив тусламж /дотоод/	00.00	1,882,500.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**522,089,200.00**	**505,933,400.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	478,156,900.00	459,835,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**2,245,000.00**	**6,911,000.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	4,875,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,000,000.00	1,860,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	245,000.00	175,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**41,687,300.00**	**39,187,300.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	41,687,300.00	39,187,300.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**540,630,063.99**	**498,738,529.52**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**540,630,063.99**	**498,738,529.52**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	528,777,659.69	498,407,861.05
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	322,652,600.00	330,481,700.00
210101	Үндсэн цалин	269,668,137.92	205,449,635.94
210102	Нэмэгдэл	30,459,062.08	98,080,076.25
210104	Урамшуулал	22,525,400.00	26,951,987.81
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	44,064,900.00	44,459,036.78
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,008,600.00	31,239,736.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,264,100.00	3,304,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,611,300.00	2,643,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	652,800.00	660,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,528,100.00	6,609,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	24,855,501.00	31,445,621.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,116,187.00	1,749,717.00
210302	Түлш, халаалт	20,645,776.00	25,613,123.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,093,538.00	4,082,781.25
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	17,619,830.00	7,719,800.00
210401	Бичиг хэрэг	880,780.00	489,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	550,000.00	350,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	337,300.00	1,677,100.00
210404	Ном, хэвлэл	277,200.00	262,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,359,750.00	2,741,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,214,800.00	2,198,700.00
2105	**Нормативт зардал**	31,597,090.24	19,016,211.90
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,809,400.00	229,900.00
210502	Хоол, хүнс	26,605,190.24	17,737,111.90
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,182,500.00	1,049,200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	17,727,300.00	8,549,500.00
210604	Урсгал засвар	17,727,300.00	8,549,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	615,000.00	9,249,000.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	615,000.00	8,529,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	720,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	69,645,438.45	47,486,991.12
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,291,495.37	8,396,984.16
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,608,450.00	7,196,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	52,745,493.08	31,893,306.96
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	11,852,404.30	330,668.47
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,380,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,380,000.00	00.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	608,550.00	91,327.75
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	608,550.00	91,327.75
213404	Хөрөнгийн		
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	9,863,854.30	239,340.72
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,863,854.30	239,340.72
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**2,223,036.01**	**31,216,307.47**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	00.00	2,644,100.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	00.00	-2,644,100.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**2,223,036.01**	**28,572,207.47**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	218,268,022.00	310,217,359.43	-1,527,109.04	526,958,272.39
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	218,268,022.00	310,217,359.43	-1,527,109.04	526,958,272.39
	Тайлант үеийн үр дүн			2,223,036.01	2,223,036.01
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	218,268,022.00	310,217,359.43	695,926.97	529,181,308.40
D01	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	218,268,022.00	310,217,359.43	695,926.97	529,181,308.40
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	218,268,022.00	310,217,359.43	695,926.97	529,181,308.40
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	28,572,207.47	28,572,207.47
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**218,268,022.00**	**310,217,359.43**	**29,268,134.44**	**557,753,515.87**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**522,089,200.00**	**511,433,400.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	00.00	3,500,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	00.00	3,500,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**522,089,200.00**	**507,933,400.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	478,156,900.00	459,835,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**2,245,000.00**	**8,911,000.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	4,875,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,000,000.00	1,860,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	245,000.00	2,175,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**41,687,300.00**	**39,187,300.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	41,687,300.00	39,187,300.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**497,703,200.00**	**477,773,400.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**497,703,200.00**	**477,773,400.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**483,850,795.70**	**477,442,731.53**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	322,652,600.00	330,481,700.00
210101	Үндсэн цалин	269,668,140.92	205,449,635.94
210102	Нэмэгдэл	30,459,059.08	102,908,764.06
210104	Урамшуулал	22,525,400.00	22,123,300.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	44,064,900.00	44,459,036.78
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,008,600.00	31,239,736.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,264,100.00	3,304,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,611,300.00	2,643,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	652,800.00	660,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,528,100.00	6,609,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	29,351,450.00	27,949,672.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,116,187.00	1,749,717.00
210302	Түлш, халаалт	25,141,725.00	22,117,174.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,093,538.00	4,082,781.25
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	20,169,900.00	12,719,800.00
210401	Бичиг хэрэг	832,300.00	489,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	550,000.00	350,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	337,300.00	1,677,100.00
210404	Ном, хэвлэл	281,100.00	262,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,360,000.00	2,741,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,809,200.00	7,198,700.00
2105	**Нормативт зардал**	45,573,845.70	21,620,622.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,899,400.00	154,900.00
210502	Хоол, хүнс	30,771,945.70	20,416,522.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,902,500.00	1,049,200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,957,300.00	17,936,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,230,000.00	00.00
210602	Тавилга	00.00	3,290,000.00
210604	Урсгал засвар	11,727,300.00	14,646,300.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	615,000.00	13,743,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	315,000.00	13,023,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	720,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	8,465,800.00	8,532,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	843,400.00	1,335,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,622,400.00	7,196,700.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**13,852,404.30**	**330,668.47**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,380,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,380,000.00	00.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,608,550.00	91,327.75
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	608,550.00	91,327.75
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	9,863,854.30	239,340.72
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,863,854.30	239,340.72
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**24,386,000.00**	**33,660,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**24,386,000.00**	**33,660,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**24,386,000.00**	**33,660,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	24,386,000.00	33,660,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	24,386,000.00	33,660,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-24,386,000.00**	**-33,660,000.00**
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	502,522,400.00	502,191,731.53	330,668.47	99.9
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	502,522,400.00	502,191,731.53	330,668.47	99.9
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	502,522,400.00	502,191,731.53	330,668.47	99.9
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	330,481,700.00	330,481,700.00	00.00	100.0
210101	Үндсэн цалин	204,973,300.00	205,449,635.94	-476,335.94	100.2
210102	Нэмэгдэл	103,385,100.00	102,908,764.06	476,335.94	99.5
210104	Урамшуулал	22,123,300.00	22,123,300.00	00.00	100.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	44,615,000.00	44,459,036.78	155,963.22	99.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,395,700.00	31,239,736.78	155,963.22	99.5
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,304,800.00	3,304,800.00	00.00	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,643,900.00	2,643,900.00	00.00	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	660,900.00	660,900.00	00.00	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,609,700.00	6,609,700.00	00.00	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	28,041,000.00	27,949,672.25	91,327.75	99.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,762,200.00	1,749,717.00	12,483.00	99.3
210302	Түлш, халаалт	22,117,100.00	22,117,174.00	-74.00	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	4,161,700.00	4,082,781.25	78,918.75	98.1
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	11,233,000.00	11,233,000.00	00.00	100.0
210401	Бичиг хэрэг	314,900.00	314,900.00	00.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	300,000.00	300,000.00	00.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,677,100.00	1,677,100.00	00.00	100.0
210404	Ном, хэвлэл	262,300.00	262,300.00	00.00	100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,000,000.00	2,000,000.00	00.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,678,700.00	6,678,700.00	00.00	100.0
2105	**Нормативт зардал**	22,651,900.00	22,570,622.50	81,277.50	99.6
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,104,900.00	1,104,900.00	00.00	100.0
210502	Хоол, хүнс	20,497,800.00	20,416,522.50	81,277.50	99.6
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,049,200.00	1,049,200.00	00.00	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	48,646,300.00	48,646,300.00	00.00	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	18,000,000.00	18,000,000.00	00.00	100.0
210602	Тавилга	16,000,000.00	16,000,000.00	00.00	100.0
210604	Урсгал засвар	14,646,300.00	14,646,300.00	00.00	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	8,869,900.00	8,867,800.00	2,100.00	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,149,900.00	8,147,800.00	2,100.00	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	720,000.00	00.00	100.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	7983600.00	7983600.00	00.00	100.0

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	786,900.00	786,900.00	00.00	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,196,700.00	7,196,700.00	00.00	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	502,522,400.00	502,191,731.53	00.00	100.0
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	459,835,100.00	459,595,759.28	00.00	100.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	459,835,100.00	459,595,759.28	00.00	100.0
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	42,687,300.00	39,095,972.25	3,500,000.00	91.8
132001	Орон нутгийн төсвөөс	42,687,300.00	39,095,972.25	3,500,000.00	91.8
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	00.00	3,500,000.00	-3,500,000.00	
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	00.00	3,500,000.00	-3,500,000.00	
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	27.00	27.00	00.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	00.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14.00	14.00	00.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	12.00	12.00	00.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**8,911,000.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**8,911,000.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	8,911,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,486,800.00
210401	Бичиг хэрэг	175,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	50,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	741,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	520,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,875,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,875,200.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	549000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	549,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	8911000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	8,911,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,875,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,860,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,175,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд шилэн дансны үйл ажиллагаатай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Ихэр мөрөн аудит ХХК-ийн захирал, ахлах аудитор Б.Мядагмаа, аудиторын туслах Ж.Уранчимэг нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг Ц.Мөнхтуяа хэрэгжүүлж, Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Г.Эрдэнэчимэг, аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ нар анхан шатанд, дарга, Тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар хоёр дахь шатны чанарын хяналтыг тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-д 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 05 дугаар албан бичгээр 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэг нь бага насны хүүхдийг өөрийн онцлог, чадвар, бүтээлч үйлээрээ хөгжин, насан туршийн боловсролын суурь чадварыг эзэмшихэд дэмжин асрах, хамгаалах, хөгжүүлэх, сургалт, үйл ажиллагаагаар сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант онд багш, сурагч, эцэг эхийн хамтын ажиллагаанд тулгуурласан хосолсон сургалтын хэлбэрийг нэвтрүүлэн, хичээл, сургалтын үйл ажиллагаанд бие даан суралцах арга зүйг хэрэгжүүлж, хоцрогдлыг нөхөх, арилгах үйл ажиллагааг дэмжин ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Нийгмийн даатгалын тухай хууль
- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" тогтоол
- Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр "Босго үнэ шинэчлэх тухай" тогтоол
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр "Тушаалын хавсралт шинэчлэн батлах тухай" тушаалын хавсралт "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 540.6 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 10.8 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 8.7 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 22.6 сая төгрөгөөр буюу 4.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь үндсэн хөрөнгийн дансны үзүүлэлттэй холбоотой байна.

/Сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	00	00	
Авлага	4.3	00	(4.3)
Урьдчилгаа	00	00	
Бараа материал	76.5	85.1	8.6
Үндсэн хөрөнгө	454.4	472.7	18.3
Нийт хөрөнгө	535.2	557.8	22.6
Өр төлбөр	6.0	00	(6.0)
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	529.2	557.8	28.6
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	535.2	557.8	22.6

Авлага данс үлдэгдэлгүй байна. Өмнөх оны бэлтгэн нийлүүлэгчээс авах хүнсний материалын авлагыг бүрэн авсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 85.1 сая төгрөг болж 8.6 сая төгрөгөөр буюу 10.1 хувиар өссөн байна. Төсвийн хөрөнгөөр худалдаж авсан 28.9 сая төгрөг, үнэ төлбөргүй хүлээж авсан 4.7 сая төгрөг, цэцэрлэгийн хүүхдийн эцэг эх, асран хамгаалагчаас хичээлийн жилд бэлтгэх сургалтын хэрэглэгдэхүүн, ариун цэврийн хэрэгсэл 2.6 сая төгрөгийн бараа материал нэмэгдэж үйл ажиллагаанд 37.8 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 472.7 сая төгрөг болж 18.3 сая төгрөгөөр буюу 3.9 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан машин тоног төхөөрөмж дансанд 21.0 сая төгрөгөөр зөөврийн компьютер, принтер, утаа мэдрэгч, тавилга эд хогшил дансанд сургалтын хэрэглэгдэхүүн ширээ, сандал, хивс 12.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг Хөвсгөл аймгийн Орон нутгийн өмчийн газраас зөвшөөрөл авч бэлтгэсэн байна.

Хөвсгөл аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн 111 дүгээр тогтоолоор элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхөж, “0 үлдэгдэлтэй болсон боловч ашиглагдаж байгаа 30 нэр төрлийн 37.8 сая төгрөгийн анхны өртөг бүхий үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг нэмэгдүүлэн, өртгийг шинэчлэн 15.1 сая төгрөгөөр тогтоосон байна. Хуримтлагдсан элэгдэл дансанд 31.9 сая төгрөгийн өөрчлөлт гарсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 557.8 сая төгрөг болж 28.6 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 13.0 сая төгрөгөөр буюу 2.4 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үзүүлэлт нь тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих санхүүжилт 18.4 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 41.9 сая төгрөгөөр буюу 8.4 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан зардал нь нормативт зардал, урсгал зардал, бага үнэтэй түргэн элэгдэх ахуйн эд зүйлс, бараа үйлчилгээний бусад зардал данс байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тайлант оны төсвийг Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуралдааны 02 дугаар тогтоолоор 529.4 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн жилийн явцад Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын 2021 оны 5 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/281 дугаар захирамжаар зохицуулалт хийж, тус байгууллагын төсвийг шуудан холбоо 1.1 сая төгрөг, хог хаягдал 2.0 сая төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн зардалд 1.2 сая төгрөгөөр зохицуулалт хийсэн байна. Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдрийн А/608 дугаар захирамжаар хасах тодотголтой зохицуулалт хийж төсвийг 26.9 сая төгрөгөөр бууруулж 502.5 сая төгрөг болсон байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн гүйцэтгэлийг 502.2 сая төгрөгөөр тайлагнасан нь батлагдсан төлөвлөгөө 502.5 сая төгрөгтэй харьцуулахад 99.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гарч, төсвийн жилийн эцэст зарцуулагдаагүй үлдсэн 0.3 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын дагуу 2021 оны төсвийн жилд төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулж, төсөвт зардлыг хэмнэхэд чиглэсэн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсний үр дүнд анхны батлагдсан төсөвтэй харьцуулахад 27.2 сая төгрөгийн хэмнэлт гаргасан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд өмнөх оны авлага 2.0 сая төгрөг, тендерийн орлого 0.2 сая төгрөг, Мөрөн сумаас Ковид-19-ын пост, вакцины цэг, тусгаарлагдсан эмч нарын хоолны 5.5 сая төгрөг, ариутгалын зардалд 1.2 сая төгрөг нийт 8.9 сая төгрөгийн орлогыг хүлээн авч зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийхдээ Монгол Улсын ерөнхий аудиторын 2021 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/111 дүгээр тушаалаар баталсан санхүүгийн тайлангийн аудит хийхэд баримтлах ерөнхий бодлого, чиглэлийн дагуу төсвийн хэмнэлтийн бодлого, зарцуулалт, шилэн дансны тухай хууль, журмын хэрэгжилт, өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт, ерөнхий чиглэлд тусгагдсан болон бусад асуудалд анхаарлаа хандуулсан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний талаар” 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг шалгахад үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас зардал, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах заалтыг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны хүүхдийн хоолны хүнсний материалаас Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын 2021 оны 05 дугаар сарын 07-ны өдрийн А/254 захирамжийн дагуу Мөрөн сумын ЗДТГ-аас Мөрөн сумын цэцэрлэгүүдэд Ковид-19 цар тахлын үеийн эргүүлийн пост, вакцин хийж байгаа эмч нарын хоолыг хийх хуваарь гаргасны дагуу тус цэцэрлэг 8.0 сая төгрөгийн хүнсний материалаар хоол бэлтгэн хүргүүлсэн байна. Мөрөн сумын ЗДТГ-аас хоолны материалын үнэ 4.9 сая төгрөг, аймгийн ЗДТГ-аас 0.6 сая төгрөгийг тус тус тухайн байгууллагын дансанд шилжүүлж 2.5 сая төгрөг дутуу байгааг анхаарал хандуулах гол асуудал гэж үзлээ.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 28 дугаар тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэг нь 2021 онд нийт 716.8 сая төгрөгийн 64 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 716.8 сая төгрөгийн 64 мэдээллийг ил тод байршуулж 8 мэдээллийг хугацаа хоцроосон байна. Шилэн дансанд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 99.3 хувьтай байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Худалдан авах ажиллагааны тухайд нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 8.4 сая төгрөгийн 3 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын хүүхдийн 8 дугаар цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан тасалбар болгосон ба тайланг батламжилсан өдрийн хооронд тайланд нөлөө үзүүлж болохуйц үйл явдал болоогүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 16.5 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 16.5 сая төгрөгийн алдаа зөрчлийг аудитын хугацаанд залруулж, шилэн дансны үйл ажиллагаатай холбоотой 1 асуудалд зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

1. Бараа материалын дансанд 1.9 сая төгрөгийн Цэцэрлэгийн хүүхдийн эцэг эх, асран хамгаалагчаас хичээлийн жилд бэлтгэх сургалтын хэрэглэгдэхүүн, ариун цэврийн хэрэгсэл, АЗДТГ-аас ирсэн 0.7 сая төгрөгийн оношлуур халад бээлий зэрэг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогыг бүртгээгүй.

2. Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын захирамжийн дагуу Ковид-19 вакцины цэгийн эмч нарын хоол, эргүүлийн постны ажилчдын хоол, тусгаарлагдсан эмч нарын хоолонд зарцуулсан 7.6 сая төгрөгийг хүүхдийн хоолны зардлаар бүртгэсэн.

3. Үндсэн хөрөнгийн тодруулгад үнэ төлбөргүй ирсэн 1.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг худалдан авснаар бүртгэсэн.

4. Бусад хангамжийн материал дансанд 5.0 сая төгрөгийн тооллогын бүртгэлээр үлдэгдэлтэй хулдаасыг зарцуулснаар бүртгэж тайлагнасан зөрчлүүдийг аудитын хугацаанд залруулав.

4.2 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй болно.

4.3 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй болно.

1. ***Шилэн дансны үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал***

3.1.1 *Илрүүлэлт:* Шилэн дансны цахим мэдээллийн системд 8 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 заалтад

"Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байгаа нь төсвийн ил тод байдал ,"Эрх ба үүрэг ", "Үнэн зөв" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.1.2 *Өгсөн зөвлөмж*: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын 8 дугаар цэцэрлэг	4	16.5	4	16.5	-	-	-	-	1	0

БАТАЛГААЖУУЛАХ ХЭСЭГ:

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРААС

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР Огноо:

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Э.БАТ-ЭРДЭНЭ Огноо: 2022.02.23

АХЛАХ АУДИТОР Г.ЭРДЭНЭЧИМЭГ Огноо: 2.23

ИХЭРМӨРӨН-АУДИТ ХХК

ХЯНАСАН: АУДИТОР Ц.МӨНХТУЯА Огноо:

БОЛОВСРУУЛСАН: АУДИТОР Б. МЯДАГМАА Огноо: